
ЦИВІЛЬНЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

УДК 346.5

К. І. Апанасенко, к. ю. н., доцент

**ПРО ПРАВА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В ДОЗВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ
У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Анотація. У статті аналізується стан нормативно-правового забезпечення прав суб'єктів господарювання у дозвільних правовідносинах у сфері господарювання, виявляються деякі недоліки актів дозвільного законодавства в цьому сегменті правового регулювання. Автор окремо зупиняється на специфіці прав замовників об'єктів містобудування у їх взаємовідносинах із відповідними дозвільними органами.

Ключові слова: дозвільні правовідносини; дозвільні документи; дозвільні органи; права суб'єктів господарювання; права замовників об'єктів містобудування; центр надання адміністративних послуг.

Е. И. Апанасенко, к. ю. н., доцент

**О ПРАВАХ СУБЪЕКТОВ ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ В РАЗРЕШИТЕЛЬНЫХ ПРАВООТНОШЕНИЯХ
В СФЕРЕ ХОЗЯЙСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**

Аннотация. В статье анализируется состояние нормативно-правового обеспечения прав субъектов хозяйствования в разрешительных правоотношениях в сфере хозяйствования, выявляются отдельные недочеты актов разрешительного законодательства в этом сегменте правового регулирования. Автор отдельно останавливается на специфике прав заказчиков объектов градостроительства в их взаимоотношениях с соответствующими разрешительными органами.

Ключевые слова: разрешительные правоотношения; разрешительные документы; разрешительные органы; права субъектов хозяйствования; права заказчиков объектов градостроительства; центр предоставления административных услуг.

К. I. Apanasenko, Candidate of Legal Sciences,
Associate Professor**ON RIGHTS OF ECONOMIC SUBJECTS IN PERMISSIVE LEGAL RELATIONS
IN A SPHERE OF AN ECONOMIC WORK**

Abstract. The state of the normative legal providing of rights of economic subjects in permissive relations in a sphere of an economic work is investigated in the article, some flaws of permissive legislative acts in this segment of a legal regulation are identified. An author stops on peculiarities of rights of customers for construction in their relations with appropriate permissive organs.

Keywords: permissive legal relations; permissive documents; permissive organs; rights of economic subjects; rights of customers for construction; center of administrative services.

Актуальність теми дослідження. В українській державі триває дерегуляційна реформа. У публічному просторі активно обговорюється ідея "держави у смартфоні", Президент України в указах від 29 липня 2019 р. №558/2019, від 4 вересня 2019 р. № 647/2019 визначає подальші напрямки змін у правовому регулюванні процесу організації взаємодії суб'єктів господарювання і державних органів з метою посилення сервісної складової такої взаємодії. Тому актуальними залишаються питання правової регламентації відносин між господарюючими суб'єктами і дозвільними органами.

ЦИВІЛЬНЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Постановка проблеми. Правовідносини, які складаються стосовно видачі й припинення (продовження строку) дії більшості видів дозвільних документів, є триваючими в часі. Дозвільні правовідносини виникають з моменту звернення суб'єкта господарювання до дозвільного органу, їх завершення пов'язано із закінченням строку дії дозвільного документа, анулюванням чи скасуванням дозвільного документа. Важливим для суб'єкта господарювання є забезпечення його прав у взаємовідносинах із дозвільними органами, гарантування можливості здійснити необхідні законні господарські операції. Тому тема роботи має практичну значимість.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До наукового аналізу регулювання окремих аспектів дозвільних правовідносин у сфері господарювання неодноразово зверталися науковці-адміністративісти (О. В. Джафарова, І. В. Солошкіна, В. І. Сіверін, О. В. Харитонов та ін.). Щодо змісту цих правовідносин, то вчені досліджували лише окремі елементи структури (змісту) дозвільних правовідносин. Так, О. В. Харитонов запропонував систему органів, які здійснюють дозвільну систему, та їх повноваження, розглянув правовий статус органів внутрішніх справ як центральних, на його думку, суб'єктів дозвільної системи [1, с. 94-136]. Розглядаючи “дозвільну діяльність” державних органів різних видів, І. В. Солошкіна аналізує систему дозвільних органів, їх повноваження та процедурні аспекти відповідної діяльності [2, с. 56-80]. Аналогічним за характером є дослідження організаційно-правових форм надання дозвільних послуг суб'єктами публічної адміністрації та їх статусу як суб'єктів надання дозвільних послуг, запропоноване В. І. Сіверінін [3, с. 10-11].

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Як бачимо, поки що науковці не проаналізували зміст правового зв'язку, який складається між суб'єктами господарювання і дозвільними органами. Тому дослідження змісту прав та обов'язків учасників дозвільних правовідносин є необхідним і для розвитку теорії дозвільних правовідносин, і для практики господарювання.

Постановка завдання. Основним завданням цієї роботи є аналіз нормативно-правового забезпечення прав суб'єктів господарювання у дозвільних правовідносинах у сфері господарювання, виявлення можливих прогалин і недоліків відповідного правового регулювання.

Виклад основного матеріалу. Дослідження актів дозвільного законодавства у сфері господарювання, насамперед профільного Закону України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” (далі — Закону про дозвільну систему), дозволяє виокремити такі основні права суб'єктів господарювання — учасників дозвільних правовідносин у сфері господарювання:

1. Право звернутися у встановленому порядку до дозвільного органу із заявою про видачу дозвільного документа на право проведення певних господарських операцій (дій щодо здійснення деяких видів господарської діяльності).

Також суб'єкт господарювання має право на здійснення певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності на підставі подання декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства без отримання документа дозвільного характеру, за винятком тих видів господарської діяльності, що включені до переліку певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2010 р. № 725. З указаним правом пов'язано право суб'єкта господарювання користуватися особистим кабінетом — розділом Єдиного державного порталу адміністративних послуг, доступ до якого має тільки зареєстрований суб'єкт господарювання, через який здійснюється подача декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства, розміщується інформаційне повідомлення щодо її реєстрації та який використовується для інформаційної взаємодії між суб'єктом господарювання, адміністратором та відповідним дозвільним органом (п. 2 постанови КМУ від 7 грудня 2016 р. № 922).

Специфічно врегульовані відповідні права замовників об'єктів містобудування. Дозвільні правовідносини у сфері будівництва виникають, залежно від виду планованого до забудови об'єкта, із двох підстав: за зверненням суб'єкта господарювання про видачу дозволу на виконання будівельних робіт - щодо об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками

ЦИВІЛЬНЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

або підлягають оцінці впливу на довкілля або на підставі подання замовником будівництва повідомлення про початок виконання будівельних робіт - щодо об'єктів будівництва з незначними наслідками (СС1) (ч. 1 ст. 34 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"). По суті повідомлення про початок виконання будівельних робіт виконує роль декларації відповідності, оскільки воно має аналогічний із декларацією відповідності правовий режим. Зокрема, дозвільний орган (орган державного архітектурно-будівельного контролю) зобов'язаний протягом п'яти робочих днів з дня надходження повідомлення внести інформацію, зазначену в повідомленні, до реєстру дозвільних документів у сфері будівництва (єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів) (п. 13 постанови КМУ від 13 квітня 2011 р. № 466). Після подання повідомлення про початок виконання будівельних робіт у замовника та генерального підрядника чи підрядника виникає право на виконання підготовчих робіт (якщо вони не були виконані раніше згідно з повідомленням про початок виконання підготовчих робіт) і будівельних робіт на об'єктах, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1) (ч. 1 ст. 36 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності").

За Законом про дозвільну систему (ч. 3 ст. 4, ч. 14 ст. 14-1) суб'єкт господарювання повинен звертатися в електронній чи паперовій формі з приводу одержання (переоформлення, анулювання) документів дозвільного характеру та подання декларацій відповідності за своїм місцезнаходженням або у випадках, передбачених законом, - за місцем провадження діяльності або місцезнаходженням об'єкта. Як загальне правило відповідне звернення суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи здійснюється до адміністратора у центр надання адміністративних послуг. Кабінет Міністрів України має право визначити адміністративні послуги, які за вибором суб'єкта господарювання можуть отримуватися у центрі надання адміністративних послуг, дозвільному органі. Зараз відповідні правила закріплені в постанові КМУ "Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг" від 16 травня 2014 р. № 523-р. Постановою затверджено Перелік адміністративних послуг органів виконавчої влади, які надаються через центр надання адміністративних послуг (усього біля 35 послуг, стосовно надання яких складаються дозвільні правовідносини у сфері господарської діяльності). У тому числі через центри надання адміністративних послуг *на основі узгоджених рішень між суб'єктами надання адміністративних послуг та органами, якими утворено такі центри*, здійснюється: реєстрація декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці, реєстрація декларації (внесення змін до декларації) про готовність об'єкта до експлуатації, видача дозволу на виконання будівельних робіт, видача сертифіката про прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, реєстрація декларації про відходи (пп. 2 п. 1-1 указаної постанови).

У частині 3 статті 2 Закону про дозвільну систему наголошується на специфіці правового режиму ветеринарних документів і дозвільних документів у сфері карантину рослин: їх видача, анулювання й поновлення мають здійснюватися з урахуванням спеціальних правил законів України "Про ветеринарну медицину", "Про карантин рослин", Митного кодексу України. Зважаючи на такі особливості (зокрема, необхідність безпосереднього огляду об'єктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду), Мінекономрозвитку України висловилося про необхідність видачі ветеринарних документів безпосередньо відповідними дозвільними органами [4].

Дії щодо одержання погоджень, висновків та інших документів, необхідних для видачі документа дозвільного характеру, здійснюються дозвільним органом, що оформляє документ дозвільного характеру, без залучення суб'єкта господарювання (ч. 11 ст 4-1 Закону). В окремих законах і підзаконних нормативно-правових актах системи дозвільного законодавства закріплені відповідні процедури. Так, за п. 16 Типових правил розміщення зовнішньої реклами, затверджених постановою КМУ від 29 грудня 2003 р. № 2067, видача дозволу погоджується

ЦИВІЛЬНЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

робочим органом з власником місця або уповноваженим ним органом (особою), з Міністерством культури України та іншими особами, визначеними у постанові.

У Листі від 9 серпня 2018 р. № 8029/0/20-18 [5] Державна регуляторна служба Україна підкреслила, що відсутність затвердженого порядку видачі дозволів не є підставою для відмови у видачі документів дозвільного характеру. Зокрема, суб'єкт господарювання може звернутися через ЦНАП до дозвільного органу (місцевої держадміністрації) із заявою щодо видачі дозволу на здійснення операцій у сфері поводження з відходами і в разі не видачі такого дозволу здійснювати господарську діяльність за принципом мовчазної згоди.

Неприпустимим є неприйняття заяв на видачу дозвільних документів із будь-якої підстави або встановлення дозвільними органами певних заборон чи мораторіїв на видачу дозвільних документів. В Інформації щодо проектів рішень органів місцевого самоврядування, якими затверджуються порядки видачі дозволів на розміщення зовнішньої реклами, від 30 жовтня 2019 р. [6] Державна регуляторна служба України вказує як на незаконну на практику прийняття органами місцевого самоврядування рішень стосовно встановлення мораторію на розміщення зовнішньої реклами (тимчасової заборони розміщення нових об'єктів зовнішньої реклами та прийняття від суб'єктів господарювання заяв про одержання дозволів на розміщення зовнішньої реклами).

Закон про дозвільну систему не містить обмежень прав суб'єктів господарювання звернутися за наявності відповідних підстав з приводу видачі нового дозвільного документа після відмови у видачі або анулювання дозвільного документа. У разі відмови суб'єкту господарювання в отриманні документа дозвільного характеру повторний розгляд поданих ним документів здійснюється дозвільним органом у строк, що не перевищує п'яти робочих днів з дня отримання відповідної заяви суб'єкта господарювання, документів, необхідних для видачі документа дозвільного характеру, і документів, які засвідчують усунення причин, що стали підставою для відмови у видачі документа дозвільного характеру, якщо інше не встановлено законом (ч. 5 ст. 4-1 Закону про дозвільну систему).

2. Право на отримання дозвільного документа в разі виконання встановлених законодавством вимог.

Дозвільний документ за загальним правилом видається через десять робочих днів після подання заяви з необхідними документами, якщо інше не встановлено законом; представницький орган місцевого самоврядування розглядає та приймає на пленарних засіданнях рішення щодо видачі, переоформлення, анулювання або відмови у видачі документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності протягом місяця з дня одержання від суб'єкта господарювання відповідної заяви (ч. 1 ст. 4-1 Закону). Документи дозвільного характеру видаються безоплатно, на необмежений строк, якщо інше не встановлено законом (ч. 1 ст. 4-1 Закону про дозвільну систему).

Спосіб отримання (видачі) дозвільного документа може різнитися. Залежно від виду дозвільного документа останній видається у документарній або електронній формі на підставі звернення суб'єкта господарювання до дозвільного органу, оформленого письмово або за допомогою електронних засобів взаємодії між заявником і дозвільним органом. Відповідні правила закріплені в Законі про дозвільну систему (ч. 14 ст. 4-1) та спеціальних актах дозвільного законодавства. Тенденцією останнього часу є зміна норм дозвільного законодавства в напрямку забезпечення права заявника на отримання дозвільного документа в електронній формі, зокрема, шляхом внесення запису до відповідного реєстру дозвільних документів. Так, видача дозволів на право виконання будівельних робіт та надання права на будівництво об'єктів з незначними наслідками (СС1) здійснюється шляхом внесення даних щодо надання (отримання) дозволу на виконання будівельних робіт та інформації, зазначеної в повідомленні про початок виконання будівельних робіт, до відповідного єдиного реєстру дозвільних документів у сфері будівництва (п. 10, 13 Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт).

Згідно зі змінами до Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", внесеними Законом України від 17 жовтня 2019 р. № 199-IX, з 1 грудня 2020 р. виключно в електронній формі через електронний кабінет або іншу державну інформаційну систему, інтегровану з

ЦИВІЛЬНЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

електронним кабінетом (так званий електронний кабінет забудовника), користувачами якої є суб'єкт звернення та дозвільний орган, подаються документи для отримання права на виконання підготовчих та будівельних робіт щодо об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками (крім об'єктів, на які поширюється дія Закону України "Про державну таємницю").

У 2019 році спостерігалися чисельні відмови територіальних органів Державної служби України з питань праці в реєстрації декларацій відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці з підстав відсутності інформації про наявність договору страхування цивільної відповідальності перед третіми особами стосовно відшкодування наслідків можливої шкоди, інформації про кожне місце виконання робіт, заповнення пунктів декларацій не в повному обсязі тощо. ДРСУ в Листі "Щодо реєстрації декларацій" від 12 червня 2019 р. [7] підкреслила неприпустимість подібних відмов у реєстрації декларацій та звернулася до Держпраці з листом щодо недопущення порушень законодавства з питань реєстрації декларацій, а також забезпечення якнайповнішого інформування суб'єктів господарювання через офіційні веб-сайти Держпраці про порядок заповнення та подання декларацій.

3. Право розпочати здійснення господарської операції (дій щодо здійснення господарської діяльності) за принципом мовчазної згоди (коли суб'єкт господарювання або уповноважена ним особа подала в установленому порядку заяву та документи в повному обсязі, але у встановлений законом строк документ дозвільного характеру або рішення про відмову у його видачі не видано або не направлено (абз. 11 ч. 1 ст. 1 Закону про дозвільну систему)). Порядок реалізації відповідного права визначається у ч. 6 ст. 4-1 Закону про дозвільну систему.

Особливості реалізації відповідного права у сфері будівництва передбачені Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності" (ч. 5 ст. 37).

4. Право взяти участь у конкурсі (аукціоні) на право отримання дозвільного документа (наприклад, у сфері надкористування згідно з ч. 3 ст. 16 Кодексу України про надра).

5. Право на продовження строку дії, переоформлення дозвільного документа, а також анулювання дозвільного документа за власною заявою суб'єкта господарювання (ч. 7 ст. 4-1 Закону про дозвільну систему).

За загальним правилом документи дозвільного характеру видаються на необмежений строк, якщо інше не встановлено законом. Питання про строк дії дозвільних документів вирішується законодавчими актами по-різному з огляду на розмаїття правил здійснення господарських операцій та господарської діяльності. Закон про дозвільну систему (абз. 8 ч. 1 ст. 4) визначає, що виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюється строк дії документа дозвільного характеру або необмеженість строку дії такого документа. Для прикладу, документи, що надають право на виконання будівельних робіт, є чинними до завершення будівництва (ч. 2 ст. 34 Закону "Про регулювання містобудівної діяльності").

Закон про дозвільну систему не регламентує правовідносини щодо продовження строку дії дозвільного документа, однак окремі акти дозвільного законодавства містять відповідні норми (наприклад, ч. 5 ст. 21 Закону України "Про охорону праці"). Щодо підстав переоформлення документів дозвільного характеру, то вони мають встановлюватися спеціальними актами дозвільного законодавства. Адже відповідний профільний закон їх не закріплює, хоча процедура переоформлення документів закріплена в цьому законі (ч. 8 ст. 4-1 Закону про дозвільну систему).

У практиці правозастосування виникають колізії, пов'язані зі зміною норм про закінчення та продовження строку дії дозвільних документів.

Так, постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 р. №1107 затверджений Порядок видач дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки. Нею була передбачена можливість продовження строку дії відповідного дозволу, на відміну від постанови КМУ від 15 жовтня 2003 р. № 1631 "Про затвердження Порядку видачі дозволів Державним комітетом з

ЦИВІЛЬНЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

нагляду за охороною праці та його територіальними органами". Остання (п. 11) встановлювала необхідність отримання нового дозволу на продовження виконання роботи підвищеної небезпеки або експлуатації об'єкта. Ураховуючи норми Конституції України про правила дії норм права (ст. 58) і напрацьовану судову практику, ДРСУ висловилося на користь необхідності застосування норм постанови Уряду України, яка діє на момент звернення суб'єкта господарювання до дозвільного органу про продовження строку дії дозвільного документа (Лист ДРСУ від 30 серпня 2016 р. № 5509/0/20-16 [8]).

У Законі про дозвільну систему (ч. 15 ст. 4-1) та Законі України "Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції" від 2 вересня 2014 р. (ст. 5) закріплена правова фікція продовження дії документів дозвільного характеру, виданих суб'єктам господарювання, що здійснюють діяльність на території проведення антитерористичної операції.

В Інформації щодо проектів рішень органів місцевого самоврядування, якими затверджуються порядки видачі дозволів на розміщення зовнішньої реклами [6], ДРСУ підкреслила недопустимість нормотворчості органів місцевого самоврядування в питаннях правового регулювання дозвільних відносин у сфері розміщення зовнішньої реклами з приводу внесення змін до дозволу на розміщення об'єкту зовнішньої реклами, продовження строку його дії, припинення дії дозволу, оскільки відповідні правила законами у галузі реклами та дозвільної системи не передбачені. З огляду на положення ч. 1 ст. 4 Закону про дозвільну систему аналогічним чином мають діяти органи місцевого самоврядування, а також центральні органи виконавчої влади, напрацьовуючи нормативно-правові акти про дозвільні правовідносини у сфері господарської діяльності в інших галузях господарювання.

6. Право на обґрунтування відмови у видачі дозвільного документа та своєчасне отримання інформації про це та інші рішення, що приймаються дозвільними органами стосовно відповідного суб'єкта господарювання.

За Законом про дозвільну систему вказані рішення дозвільний орган має оприлюднювати на порталі електронних сервісів, а також уносити до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (ч. 16 ст. 4-1, ч. 2 ст. 6 Закону про дозвільну систему).

Згідно з п. 31, 15 Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт у разі прийняття рішення про відмову у видачі дозволу орган державного архітектурно-будівельного контролю надсилає замовнику (його уповноваженій особі) протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви відмову в паперовій або електронній формі через електронний кабінет з обґрунтуванням причин за формою; про скасування права на початок виконання підготовчих або будівельних робіт, набутого на підставі поданого повідомлення, відповідний орган державного архітектурно-будівельного контролю письмово в паперовій або електронній формі через електронний кабінет повідомляє замовнику протягом трьох робочих днів з дня скасування.

7. Право на внесення змін у дозвільні документи у випадках, передбачених актами дозвільного законодавства. Так, Законом України "Про регулювання містобудівної діяльності" (ч. 6 ст. 36, ч. 7 ст. 37) передбачено можливість унесення змін до дозвільної документації у сфері будівництва в частині змін про осіб, відповідальних за проведення авторського і технічного нагляду, а також у разі коригування проектної документації на виконання будівельних робіт. Відповідні зміни відбуваються шляхом внесення змін до єдиного реєстру документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів (пп. "г", "д" п. 9 Порядку ведення указанного реєстру, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 24 червня 2011 р. № 92).

8. Право на поновлення дозвільного документа в разі його анулювання з підстав, не передбачених законом (ч. 7 ст. 4-1 Закону про дозвільну систему).

9. Право на отримання безоплатної консультації з питань отримання документів дозвільного характеру (ч. 3 ст. 8 Закону про дозвільну систему).

ЦИВІЛЬНЕ ТА ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

10. Право оскаржити відмову у видачі дозвільного документа, рішення про анулювання, зупинення дії дозвільного документа, інші незаконні рішення, дії чи бездіяльність дозвільного органу. Так, рішення про видачу або анулювання дозволу на виконання будівельних робіт може бути розглянуто у порядку нагляду центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду (без права видачі дозволу), або оскаржено до суду (ч. 4 ст. 37 Закону "Про регулювання містобудівної діяльності").

Висновки. Як бачимо, у цілому дозвільне законодавство закріплює достатній обсяг прав суб'єктів господарювання в їх взаємовідносинах із дозвільними органами, по-особливому врегульованих в окремих актах дозвільного законодавства (наприклад, у містобудівному законодавстві). В основному проблеми у підприємців виникають у зв'язку з неналежним правозастосуванням дозвільного законодавства дозвільними органами. Варто в Законі про дозвільну систему закріпити підстави переоформлення дозвільних документів, як це мало місце в попередніх редакціях закону. У подальшому доцільно дослідити особливості врегулювання прав інших учасників дозвільних правовідносин у сфері господарювання, у тому числі в інших галузях господарювання, крім сфери будівництва.

Література

1. Харитонов, О. В. Дозвільна система в Україні: дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 "Теорія упр.; адм. право і процес; фін. право; інформ. право" / О. В. Харитонов ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Х., 2004. - 197 с.
2. Солошкіна, І. В. Адміністративно-правові засади дозвільної діяльності щодо підприємництва: дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 "Адм. право і процес; фін. право; інформ. право" / І. В. Солошкіна ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. - Х., 2007. - 195 с.
3. Сіверін, В. І. Адміністративно-правові засади надання дозвільних послуг суб'єктами публічної адміністрації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / В. І. Сіверін; Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2010. - 20 с.
4. Роз'яснення Мінекономрозвитку стосовно правомірності видачі ветеринарних документів безпосередньо суб'єктами надання адміністративної послуги від 11 квітня 2017 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.drs.gov.ua/permit_system/roz-yasnennya-minekonomrozvytku-stosovno-pravomirnosti-vydachi-veterynarnyh-dokumentiv-bezposeredno-sub-yektamy-nadannya-administratyvnoyi-posluy/.
5. Інформаційний лист щодо дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.drs.gov.ua/permit_system/informatsijnyj-lyst-shhodo-dozvoliv-na-zdijsnennya-operatsij-u-sferi-povodzhennya-z-vidhodamy/.
6. Інформація щодо проектів рішень органів місцевого самоврядування, якими затверджуються порядки видачі дозволів на розміщення зовнішньої реклами [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.drs.gov.ua/permit_system/56326/.
7. Щодо реєстрації декларацій [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.drs.gov.ua/permit_system/shhodo-reyestratsiyi-deklaratsij/.
8. URL : <http://www.drs.gov.ua/wp-content/uploads/2016/10/1.pdf>.

Надійшла 10.11.2019

Бібліографічний опис для цитування :

Апанасенко, К. І. Про права суб'єктів господарювання в дозвільних правовідносинах у сфері господарської діяльності / К. І. Апанасенко // Актуальні проблеми юридичної науки та практики. – 2019. – № 1 (5). – С. 7-13.